

Povinnosti miest a obcí v otázkach chovu zvierat

Vzhľadom na skutočnosť, že naša iniciatíva Zvierací ombudsman, ktorá sa venuje ochrane zvierat, už dlhodobo registruje, že viaceré mestá a obce nemajú dostatočnú vedomosť o platnej legislatíve v oblasti ochrany zvierat resp. si dlhodobo neplnia povinnosti, ktoré im ustanovuje v súčasnosti platná legislatíva, Vám nižšie pripájame zoznam najčastejšie porušovaných povinností v tejto oblasti.

Týmto by sme Vás chceli požiadať, aby ste v záujme ochrany zvierat postupovali v zmysle nižšie uvedených ustanovení v súčasnosti platných a účinných právnych predpisov a tým predchádzali hrozbe finančných a iných postihov, ktoré Vám za porušovanie zákonných ustanovení hrozia.

1. Povinnosti súvisiace so zabezpečením trvalého označenia psa transpondérom

Obec je zo zákona povinná oznámiť vlastníkom psov, že majú povinnosť zabezpečiť trvalé označenie ich psa transpondérom (t.j. čipom obsahujúcim základné údaje o psovi a jeho majiteľovi). V prípade, ak tak vlastník psa v zákonom stanovenej lehote neurobí, orgán veterinárnej správy uloží vlastníkovi pokutu 50 EUR. Zaplatením tejto pokuty prechádza povinnosť označiť psa transpondérom na obec.

Podľa § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Vlastník psa je povinný zabezpečiť trvalé označenie psa chovaného na území Slovenskej republiky transpondérom, ktorý spĺňa technické požiadavky podľa osobitného predpisu, pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v centrálnom registri spoločenských zvierat.

Podľa § 19 ods. 10 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Ak bola vlastníkovi psa uložená pokuta podľa § 48 ods. 1, uhradením pokuty prechádza povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa podľa odseku 9 na obec.

Podľa § 19 ods. 11 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Obec oznamuje vlastníkom psov spôsobom v obci obvyklým povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa podľa odseku 9.

Podľa § 50 ods. 3 písm. af) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu od 2 500 eur do 40 000 eur, ak nedodrží povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo nariadené orgánom veterinárnej správy, nezabezpečí prevenciu, kontrolu a eradikáciu chorôb zvierat podľa § 46 alebo nepredloží výsledky vyšetrení príslušnému orgánu veterinárnej správy,

Podľa § 51 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

V rozhodnutí o uložení pokuty orgán veterinárnej správy určí aj lehotu na odstránenie zistených nedostatkov; ak nie sú v tejto lehote nedostatky odstránené, orgán veterinárnej správy uloží pokutu od 850 eur do 170 000 eur.

2. Povinnosti súvisiace s túlavými zvieratami na území obce

Obec je zo zákona povinná zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá. Takýto odchyt túlavých zvierat môže robiť iba osoba, ktorú Štátna veterinárna a potravinová správa schválila na odchyt túlavých. Ak obec nie je osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat, je povinná uzavrieť zmluvu o odchyte túlavých zvierat s osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat. Obec je taktiež zo zákona povinná prevziať túlavé zvieratá nájdené na území obce a umiestniť ich v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá a zabezpečiť starostlivosť o tieto túlavé zvieratá.

Podľa § 2 písm. c) vyhlášky č. 123/2008 Z. z. Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá sa túlavým zvieratám rozumie: „zvíra, ktoré sa bez kontroly a dozoru vlastníka alebo držiteľa pohybuje po priestranstvách voľne dostupných verejnosti a ktorého vlastník alebo držiteľ nie je známy v čase jeho pohybu po priestranstvách voľne dostupných verejnosti.”

Podľa § 22 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Ministerstvo a obce zabezpečujú zriadenie alebo prevádzku karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá alebo sa podieľajú na prevádzke karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá.

Podľa § 22 ods. 10 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Obec je povinná zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat, ktorou je fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorej bolo vydané rozhodnutie o schválení na odchyt túlavých zvierat podľa § 6 ods. 2 písm. av). Ak obec nie je osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat, je povinná uzavrieť zmluvu o odchyte túlavých zvierat s osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat.

Podľa § 22 ods. 11 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Obec je povinná prevziať túlavé zvierá nájdené na území obce od nálezcu a umiestniť ho v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá. Obec zabezpečuje starostlivosť o túlavé zvierá od okamihu jeho prevzatia a po tom, ako nadobudne vlastníctvo k zvieratú podľa odseku 17, môže aj bezodplatne previesť vlastníctvo zvieratá na karanténnu stanicu alebo útulok pre zvieratá.

Podľa § 22 ods. 17 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Ak sa vlastník odchyteného túlavého zvieratá neprihlási o zvierá do troch mesiacov odo dňa umiestnenia zvieratá do karanténnej stanice alebo do útulku pre zvieratá, dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty prechádza vlastníctvo zvieratá na obec, na území ktorej bolo zvierá nájdené.

Podľa § 50 ods. 1 písm. aq) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu od 400 eur do 3500 eur, ak neplní povinnosti podľa § 22 ods. 10 až 16.

Podľa § 50 ods. 3 písm. af) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe – podnikateľovi alebo právnickej osobe pokutu od 2 500 eur do 40 000 eur, ak nedodrží povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo nariadené orgánom veterinárnej správy, nezabezpečí prevenciu, kontrolu a eradikáciu chorôb zvierat podľa § 46 alebo nepredloží výsledky vyšetrení príslušnému orgánu veterinárnej správy,

Podľa § 51 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

V rozhodnutí o uložení pokuty orgán veterinárnej správy určí aj lehotu na odstránenie zistených nedostatkov; ak nie sú v tejto lehote nedostatky odstránené, orgán veterinárnej správy uloží pokutu od 850 eur do 170 000 eur.

3. Povinnosti súvisiace s vydávaním všeobecne záväzných nariadení, ktoré upravujú chov a držanie zvierat v obci:

Obec je zo zákona povinná ustanoviť formou VZN podrobnosti o vodení psa a podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev. Obec taktiež môže formou VZN ustanoviť aj podrobnosti o územných podmienkach pre chov a držanie zvierat v obci alebo vymedziť miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný a vstup so psom zakázaný. Miesta kde je voľný pohyb psa zakázaný a vstup so psom zakázaný musia byť viditeľne označené.

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov:

Podrobnosti o vodení psa ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov:

(1) Obec môže všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je

a) voľný pohyb psa zakázaný,

b) vstup so psom zakázaný.

(2) Miesta vymedzené podľa odseku 1 musia byť viditeľne označené.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov:
Podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti:

Obec môže ustanoviť všeobecne záväzným nariadením podrobnosti o územných podmienkach pre chov a držanie zvierat v obci.

4. Ostatné vybrané povinnosti miest a obcí:

Obec je zo zákona povinná viesť evidenciu psov držaných na území obce. Obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa, na ktorej je uvedené evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Obec je taktiež zo zákona povinná umiestniť na miestach, kde je voľný pohyb psa povolený, kontajnery vhodné na zhromažďovanie výkalov a zabezpečiť priebežné hygienické odstraňovanie ich obsahu.

Podľa § 3 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov:

(1) Každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území Slovenskej republiky podlieha evidencii psov (ďalej len „evidencia“). Držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty uvedenej v prvej vete v mieste, kde sa pes v danom roku prevažne nachádza.

(2) Evidenciu vedie obec.

(3) Do evidencie sa zapisuje najmä

- a) evidenčné číslo psa,*
- b) tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má,*
- c) meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu držiteľa psa,*
- d) umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu držiteľa psa,*
- e) skutočnosť, že pes pohryzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi,*
- f) úhyn psa,*
- g) strata psa.*

(4) Každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je držiteľ psa povinný do 30 dní od zmeny skutočnosti alebo údajov oznámiť obci, kde je alebo má byť pes evidovaný.

(5) Obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známka držiteľa psa preukazuje totožnosť psa.

(6) Známka je neprenosná na iného psa. Odcudzenie, zničenie alebo stratu známky je držiteľ psa povinný do 14 dní odvtedy, čo odcudzenie, zničenie alebo stratu známky zistil, oznámiť obci, kde

je pes evidovaný. Obec je povinná držiteľovi psa za úhradu, ktorá nesmie byť vyššia ako 3,50 eura, vydať náhradnú známku; sumu úhrady ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov: *Obec umiestni na miestach, kde je voľný pohyb psa povolený, kontajnery vhodné na zhromažďovanie výkalov a zabezpečí priebežné hygienické odstraňovanie ich obsahu. Na kontajneroch musí byť viditeľne označený účel ich použitia.*

Taktiež Vám pripájame odkazy na vybranú súvisiacu legislatívu, ktorá upravuje oblasť chovu a držania spoločenských zvierat:

- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/39/20191031.html>
- Zákon č. 282/2002 Z. z. ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2002/282/20170101.html>
- Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/123/20080501.html>
- Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon
<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20200101.html>

Zvierací ombudsman je občianskym združením, ide teda o neštátnu a nezávislú organizáciu, ktorá sa zaoberá najmä systematickými zmenami legislatívy, aby sa zvieratám na Slovensku konečne žilo lepšie. Medzi ďalšie činnosti Zvieracieho ombudsmana patrí pomáhanie útulkom a poskytovanie právneho poradenstva v prípade týrania zvierat. Taktiež v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa realizujeme projekt s názvom „Zlepšenie vymožitelnosti práva v oblasti ochrany zvierat“, ktorý realizujeme v programovom období 2014 - 2020 a v rámci neho sa snažíme zlepšiť vymožitelnosť práva v oblasti ochrany zvierat monitorovaním verejných inštitúcií, vyhodnocovaním dopadov ich aktivít, a v neposlednom rade tvorbou metódik, jednotného výkladu a vzdelávacieho programu pre zamestnancov štátnej správy.

S úctou,

Iniciatíva Zvierací ombudsman